За вялікія заслугі ў падрыхтоўцы дыпламаваных спецыялістаў для народнай гаспадаркі Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам Беларускі ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўны універсітэт імя У. І. Леніна атрымаў вялікую ўзнагароду — в'етнамскі ордэн Дружбы.

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі універсітэт

ВЫДАЕЦЦА З 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 21 (1208) ● 8 чэрвеня 1978 г. Цана 2 кап.

Мы—удзельнікі свята «Гаудэамус-7»

Сваё традыцыйнае свята песні «Гаудэамус-7», якое звычайна праходзіць адзін раз у 3—4 гады, студэнты Прыбалтыйскіх рэспублік у гэтым годзе праводзяць у сталіцы Літвы Вільнюсе. У ім звычайна прымаюць удзел мастацкія калектывы сяброўскіх ВНУ з суседніх рэспублік. У гэтым годзе запрашэнне на традыцыйнае свята прыбалтыйскіх студэнтаў атрымалі тры калектывы мастацкай самадзейнасці БДУ — народны аркестр народных інструментаў, народная харавая капэла, народны ансамбль танца «Крыжачок». Усяго ў пачатку ліпеня ў Вільнюс паедуць больш за 160 удзельнікаў нашай мастацкай самадзейнасці.

Гаспадары свята даслалі нашым мастацкім калектывам спецыяльныя праграмы, бо яны ў ходзе свята павінны будуць удзельнічаць у выступленні зводнага хору, зводнага аркестра і зводнага танцавальнага калектыву. Акрамя таго, кожны з нашых калектываў павязе да сяброў сваю асабістую праграму.

Свята песні адбудзецца ў Вільнюсе з 4 па 9 ліпеня.

Н. КУЗНЯЦОВА,
мастацкі кіраўнік клуба БДУ.

Партыйнае жыццё

Зверацючыся з патрабаваннямі часу

У дваццаці трох пярвічных партыйных арганізацыях нашага універсітэта прайшлі справаздачна-выбарныя сходы. На іх камуністы факультэтаў, навуковых інстытутаў, лабараторый, спецыяльных кафедр, гаспадарчых падраздзяленняў падвялі вынікі сваёй дзейнасці за мінулы год. Гэта важны год дзесятай пяцігодкі. Ён у многім вызначыў уменне партыйных арганізацый перабудаваць сваю работу так, каб з улікам сучасных патрабаванняў дабіцца яшчэ большай эфектыўнасці, канкрэтнай аддачы палітычнай дзейнасці. Справаздачна-выбарныя сходы яскрава засведчылі, што там, дзе партыйныя арганізацыі па-баявому, прынцыпова і зацікаўлена падыходзяць да арганізацыі вучэбнага працэсу, выхавання кадраў і падрастаючай змены, да ўсяго, чым жыве калектыў, што яго хвалюе, засяроджваюць увагу на вузлавых праблемах падрыхтоўкі і выхавання маладых кадраў, актыўна ўплываюць на фарміраванне грамадскай думкі ў калектыве — там поспех, там ёсць чаму павучыцца.

Не ўсё зроблена за гэты год. Але тое, што зроблена, сведчыць аб істотным павароце партыйных арганізацый да надзённых задач жыцця і дзейнасці калектываў па падрыхтоўцы і выхаванню будучых спецыялістаў. Кожны камуніст глыбока пранікся клопатам аб найбольш поўным і ўсебаковым ажыццяўленні гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС і XXVIII з'езда КПБ. Дзелавіта, прынцыпова, з глыбокім аналізам праблем развіцця факультэтаў і навуковых фарміраванняў прайшлі сходы ў партыйных арганізацыях гістарычнага, філалагічнага, механіка-матэматычнага, фізічнага, геаграфічнага факультэтаў і факультэта журналістыкі, дэканата па навучанню замежных студэнтаў, НДІ ПФП, СКТБ, выдавецтва і друкарні і інш.

Глыбокі аналіз усіх спраў, імкненне зрабіць яшчэ лепш, знайсці рэзервы, на якія якраз і ўказвалі камуністы, вызначае гэтыя сходы. Адметная рыса— высокая актыўнасць камуністаў на сходах, належная яўка. У спрэчках выступіў кожны дзевяты камуніст, у дзевяці партыйных арганізацыях сходы прайшлі пры стопрацэнтнай яўцы камуністаў.

Справаздачна-выбарным сходам папярэднічала дасканалая падрыхтоўчая работа, вучоба актыву. Партком ажыццяўляў неаслабны кантроль за правядзеннем сходаў. Да іх падрыхтоўкі прыцягваліся радавыя камуністы, партыйны актыў. Істотным вынікам работы партыйнай арганізацыі за мінулы год з'явілася далейшае ўдасканаленне арганізацыйна-партыйнай работы, выкарыстанне разнастайных форм і метадаў, пошукі новых, найбольш эфектыўных метадаў, удасканаленне стылю работы.

У выступленнях камуністаў адзначалася, што партыйныя арганізацыі сталі больш дасканала займацца пытаннямі вучэбнага працэсу. Кантралюючы вучэбную работу на асобных кафедрах (фізфака, філфака), сталі больш дэталёва і глыбока унікаць у стан навукова-даследчай работы (НДІ ПФП, ФПМ, біяфака), садзейнічаць прыцягненню ўсё новых і новых сіл у навуку, абуджэнню прагі да самастойнага навуковага пошуку (хімфака, гістфака). Яркімі радкамі ў летапіс спраў пярвічных партыйных арганізацый упісана велізарная работа па прапагандзе Канстытуцый СССР і БССР, па падрыхтоўцы да святкавання 60-годдзя СССР, а зараз па падрыхтоўцы да святкавання 60-годдзя БССР і КПБ. Значна пашырылася лекцыйная прапаганда, усё новыя і новыя атрады высокакваліфікаваных лектараў уключаюцца ў гэту работу. На гістарычным факультэце грунтоўныя вынікі дае дзейнасць факультэта грамадскіх прафесій, удасканальваецца грамадска-палітычная практыка студэнтаў.

У справаздачны перыяд партыйныя арганізацыі сталі больш удзяляць увагі новаму набору студэнтаў, праяўляць пастаянны клопат аб размеркаванні выпускнікоў на працу. Больш патрабавальнасці праяўляе партбюро да работы ў інтэрнатах. Дзейсным сродкам паляпшэння спраў стала сацыялістычнае спаборніцтва, якое разгарнулася ў калектывах.

Нямала ёсць і праблем ў рабоце партыйных арганізацый, што выявілася на справаздачна-выбарных сходах.

Пытанні падбору, выхавання кадраў — цэнтральная задача партыйных арганізацый. Пра гэта неаднойчы гаварылі камуністы на справаздачных сходах. Ажыццяўленне комплекснай праграмы ідэйна-палітычнага выхавання студэнтаў на ўвесь перыяд навучання, а таксама хутчэйшае ўкараненне сістэмы маральнага выхавання таксама павінна быць у цэнтры ўвагі кожнага члена КПСС.

Перад партыйнымі арганізацыямі стаіць задача, каб ніводнае пытанне не выпадала з поля зроку, каб уплыў камуністаў адчуваўся ва ўсёй дзейнасці калектываў.

Прадметам пастаяннага клопату з'яўляецца рост радоў членаў КПСС і работа з маладымі камуністамі. Партыйныя арганізацыі значна выраслі. Няма ніводнай партарганізацыі, якая б за мінулы год не вырасла. Каля трыццаці вядучых прафесараў, дацэнтаў, супрацоўнікаў прынята ў партыю за мінулы год.

Адкрытая, прынцыповая размова ішла ў дні справаздач і выбараў. Грунтоўны аналіз спраў, зроблены камуністамі на сходах, дае падставы сцвярджаць аб гатоўнасці кожнага прыкласці ўсе намаганні, каб на ўзроўні сучасных патрабаванняў весці падрыхтоўку і выхаванне высокакваліфікаваных спецыялістаў.

Ул. НАВУМОВІЧ,

УНІВЕРСІТЭТ ПРЫМАЕ ЎЗНАГАРОДУ

Адгучалі апошнія акорды гімна дэмакратычнай моладзі. Студэнты і супрацоўнікі універсітэта горача вітаюць дэлегацыю пасольства Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам, якая прыбыла да нас з прыемнай місіяй — уручыць Беларускаму дзяржаўнаму універсітэту імя У. І. Леніна в'етнамскі ордэн Дружбы.

Сакратар партыйнага камітэта БДУ М. С. Гарашчук, які адкрыў урачысты мітынг, прадастаўляе слова саветніку пасольства СРВ у СССР Нгуен Бо Тоаю.

— Мне выпаў вялікі гонар,— сказаў госць, — ад імя Сацыялістычнай Рэспублікі В'етнам уручыць Белдзяржуніверсітэту ордэн Дружбы за яго вялікія заслугі ў падрыхтоўцы навуковых і тэхнічных кадраў для сацыялістычнага В'етнама.

Затым ён коратка расказаў, як працуюць выпускнікі Беларускага універсітэта на прадпрыемствах СРВ. Падзякаваў нашаму выкладчыцкаму саставу за бескарысную перадачу ведаў в'етнамскім студэнтам, выказаў надзею на далейшае ўмацаванне супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі ў галіне вышэйшай адукацыі. Затым Нгуен Бо Тоай зачытаў Указ прэзідэнта СРВ аб узнагародзе БДУ ордэнам Дружбы.

І вось зноў у актавай зале універсітэта бурныя апладысменты. Побач з ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга на пурпурным палотнішчы універсітэцкага сцяга саветнік пасольства СРВ у СССР прышпільвае в'етнамскі ордэн Дружбы, на якім — на фоне каласоў рысу — у моцным поціску рукі: сімвал дружбы, братэрства, добрасуседскіх адносін.

Са словамі падзякі ў адказ выступіў рэктар нашага універсітэта прафесар У. М. Сікорскі. Ён адзначыў, што пачэсная ўзнагарода — гэта не толькі высокая ацэнка працы нашага універсітэта, гэта адзнака клопатаў усяго беларускага народа, усёй вышэйшай школы СССР у справе падрыхтоўкі кадраў для сацыялістычнага В'етнама. Падрабязней ён спыніўся на гісторыі падрыхтоўкі в'етнамскіх спецыялістаў у БДУ. Першая невялікая група студэнтаў-фізікаў з В'етнама прыехала да нас яшчэ ў 1962 годзе. Калі ў БДУ быў створан падрыхтоўчы факультэт для замежных студэнтаў, першымі слухачамі яго з'явіліся студэнты з В'етнама. Рэктар БДУ падкрэсліў іх выключную працавітасць, стараннасць, арганізаванасць і глыбокую патрыятычнасць. Аб гэтым сведчыць, напрыклад, той факт, што з 284 маладых в'етнамскіх спецыялістаў, якія скончылі БДУ, 54 атрымалі дыпломы з адзнакай, а 23 закончылі аспірантуру і паспяхова абаранілі дысертацыі. І гэта нягледзячы на цяжкасці авалодання рускай мовай.

У. М. Сікорскі выказаў вялікую падзяку ад усяго калектыва універсітэта за высокую адзнаку нашай працы і запэўніў, што БДУ будзе і надалей імкнуцца ствараць для студэнтаў з брацкіх краін найлепшыя ўмовы для паспяховай вучобы, каб маладыя спецыялісты, выпускнікі БДУ, былі як мага лепш падрыхтаванымі.

Затым выступілі выкладчыца падрыхтоўчага факультэта Т. І. Анісімава, аспірант з В'етнама Лэ Зьен, студэнт падрыхтоўчага факультэта Чу Зуй Фу, студэнтка біяфака, прэзідэнт клуба інтэрнацыянальнай дружбы універсітэта Вольга Сычова.

Урачыстая частка закончылася выкананнем гімнаў СРВ, СССР і БССР. Потым студэнты БДУ выступілі з канцэртам мастацкай самадзейнасці.

Т. САХАШЧЫК.

На здымках: мітынг адкрыў сакратар парткома БДУ М. С. Гарашчук; саветнік пасольства СРВ у СССР Нгуен Бо Тоай прышпільвае ордэн Дружбы да сцяга БДУ.

ДА ДНЯ ВЫЗВАЛЕННЯ САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ АД НЯМЕЦКА-ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ

Кошт жыцця

НАРЫС

Ул. БЕЛЬСКІ.

(Працяг. Пачатак у № 19, 20).

Сяргей стаяў на ўзгорку. Вецер шморгаў за полы шыняля, сыпаў за каўнер калючкі сняжынак. Холадна. Але ён стараўся не заўважаць гэтага. «Ну і хай сыпле, хай». Так лепш думалася. Стаяць вось так і глядзець удалячынь і ... нічога не бачыць, проста глядзець у адну кропку. Любіў ён глядзець на небасхіл, туды, дзе неба з зямлёй сходзіцца. Усміхнуўся... Успомніў, як некалі бацька гаварыў гэта, пра неба і зямлю. А ён тады бег і бег на край зямлі, паглядзець, дакрануцца рукамі. Толькі небасхіл усё далей і далей уцякаў. Ці можна перагнаць самога сябе, жыццё, свой цень, ці наадварот? Раней неяк не задумваўся над гэтым, ды калі б хто і запытаў, дык мог бы толькі пасмяяцца. А цяпер ён можа адказаць... і гэтым самым адкрыць нешта новае для сябе. Зусім нядаўна салдата прывезлі. Юнак яшчэ, а ўвесь сівы... Хто ў гэтым вінават, што ён перагнаў жыццё, ці яно яго? Хто?.. Сказаў, каб люстэрка яму не давалі, не трэба, не ўсё адразу, і так цяжка.

Край неба неяк асунуўся, вышчарыўся мутнай прораззю паміж шкуматанымі воблакамі. Хмары лезлі адна на адну, спяшаліся, здаравеннымі глыбамі перакатваліся і падалі за край зямлі. Падобна хмарам, нагрувашчваліся думкі, цяжкія, сумныя і балючыя.

Вецер шпурнуў у твар згусткам снегу і дажджу, заскуголіў у бярозах. Разам з парывам ветру данесліся нечыя галасы. Ля ўваходу ў іх «прыёмную» стаяла машына.

«Раненых прывезлі, а я тут стаю; трэба ісці». Захінуўшы полы шыняля, шпарка пакрочыў у іх бок.

Раненых было чацвёра...

— Сяргей, адпачні крыху, я сам пагляджу, — Бубянцоў закашляўся. — Нешта мяне насцярожваюць двое, нейкія белыя зусім і ... А наогул, пайшлі паглядзім разам.

Пажылы салдат ляжаў распластаны на нарах. Яго распранулі, знялі боты; другі, відаць, яго равеснік, ляжаў побач.

— Не параненыя яны, таварыш капітан, захварэлі, — Зіна пераставіла газнічку бліжэй да нараў, паправіла гімнасцёрку. — Нейкія белыя зусім.

Сяргей падышоў бліжэй, узяў газнічку: ні крывінкі ў твары, зусім як мёртвыя, толькі маленькія сінія жылкі на скронях сутаргава ўздрыгвалі, пульсавалі ў такт біццю сэрца. Моцна сцятыя губы пасінелі, зліліся ў адзін шнурок. Полымя газнічкі хліпнула, палахліва замаргала.

— Памерайце тэмпературу,— Сяргей перадаў газнічку Зіне. Ён успомніў дзядзьку Адама з іх вёскі: сусед, жылі побач. Злёг раптоўна. Ляжаў вось так нерухома, пластом, белы з сінім. Ён малы яшчэ быў, але гэта памятае добра. Потым доўга гаварылі, пра хваробу не ўспаміналі, баяліся, страшнай яна была. Даведаўся пра яе потым, калі ўжо вучыўся ў акадэміі, а сутыкнуўся вось зараз. Ён памыліцца не мог.

З палаты выйшлі моўчкі. Абодва разумелі, што гэта такое, але маўчалі. Першым не вытрымаў Бубянцоў.

— Што рабіць будзем, Сяргей?

— Што рабіць? — Жыццё ратаваць, вось што. Патрэбна знайсці нейкі выхад, а ён ёсць, павінен быць. Не знайсці яго мы проста не маем права.

Эпідэмія малярыі за некалькі дзён захліснула полк. Лазарэт задыхаўся ад перагрузкі. Жыццё раненых было пад двайной пагрозай. Некалькі дзён назад прыбылі медыкаменты. Іх было мала, але гэта быў сапраўдны скарб. Раненыя, якія трымаліся больш-менш на нагах, дапамагалі сёстрам: секлі дровы, палілі буржуйкі, насілі ваду, раздавалі ежу. Сёстрам прыходзілася вельмі цяжка. Цяжка — нават не тое слова. Працавалі і дзень, і ноч. Сяргей забараніў дзяжурыць бяззменна, адпачыць хоць гадзіну патрэбна было абавязкова. Нешта патрэбна было рабіць, а што? Гэтае пытанне, здавалася, нацёрла ў мазгах мазалі, балела галава. А ўчора адзін памёр. Дзе можна ўзяць патрэбныя медыкаменты? Запрасіць у камандавання? Але фронт так блізка, што на дастаўку медыкаментаў было зусім мала надзеі.

Хіба... Выхад ёсць, праўда, рызыкоўны, але паспрабаваць патрэбна. Пры штабе палка быў маленькі самалёт-паштавік У-2. Лётчык часта заходзіў да Сяргея, расказваў пра свае рэйсы і, як заўсёды, хваліў сваю машыну, рухавую і бясшумную. Амаль кожны дзень ён лятаў у штаб акругі, а там, крыху ў баку, быў шпіталь, адкуль яны і атрымлівалі медыкаменты. А што калі папрасіць яго? Сяргей выйшаў на вуліцу, пакрочыў да суседняга дома, дзе павінен быць Бубянцоў. Той сапраўды сядзеў за сталом, захутаўшыся ў шынель, нешта пісаў.

— Коля, — Сяргей прысеў да яго, глянуў на паперы, — дадому пішаш?

— Дадому, вось толькі куды, не ведаю. Для сябе пішу.

— Вось што, Коля, застанешся за мяне, праз пару дзён я вярнуся, калі будзе ўсё ў парадку. У шпіталь паеду, палячу, дакладней. Медыкаменты патрэбны і неадкладна.

Лётчык згадзіўся «падкінуць» Сяргея да шпіталя, на сваю рызыку. Назаўтра яны вылецелі. Медыкаменты дастаў, толькі вярнуўся не праз пару дзён, як абяцаў. Чатыры дні дабіраўся на «папутках», пехатою. У лазарэце яго чакалі. Чакалі з нецярплівасцю і надзеяй.

* * *

«Вось так, таварыш маёр, абставіны складваюцца. Не думаў, ды хто думаў пра яе, пра вайну. Акадэмія, вучоба, папрацаваць як след не паспеў, а тут вось такая адказнасць. Адказнасць за людзей. Колькі іх прайшло перад тваімі вачыма за два гады? Дзесяткі, сотні? А ты, брат, пастарэў. Колькі табе, 26? — Сяргей зірнуў у асколак люстэрка. Гэта мала ці многа, як ты думаеш? Не ведаеш... Мала, відаць, для сябе, а вось для вайны. Для вайны і двух гадоў шмат.

А памятаеш, як ты пазнаёміўся ў акадэміі з Таняй? Потым у нядзелю ў кіно хадзілі. Хацеў купіць марожанага, ды не хапіла грошай. Сорамна было перад Таняй, але яна зразумела, сказала, што яна яго ніколі не есць. А тады сапраўды не было грошай. Бацька памёр, засталася адна маці, браты. Па тры дні нічога не еў, не было за што. Зараз вось зноў у Бранску, адкуль і пачынаў ваяваць. Фашысты адступаюць, але што яны пакінулі з Бранска? Амаль нічога».

Сяргей перавёў позірк на шэрыя з абсыпанай тынкоўкай сцены. Вокны былі забіты, і таму нават днём прыходзілася паліць іншы раз газнічку. Выняў з картатэкі — звычайнай скрынкі — паперы, стаў пераглядаць: Грыцанок Сцяпан Васільевіч, 1922 года нараджэння, беларус, 20 гадоў... Адклаў ваенны білет убок. Парыў ветру цісkануў у дзверы, уварваўся скрозь шчыліны ў пакой, загойдаў заслону. Агеньчык хліпнуў, заморгаў: па сценах заскакалі цені-пачвары.

Ад гэтага на душы стала яшчэ мутарней. Як заўсёды ў такія хвіліны, выцягнуў з нагруднай кішэні пажоўклы трохвугольнічак паперы, разгарнуў. «Дарагі сынок, нас эвакуіруюць. Дакладна не ведаю, куды, відаць, пад Маскву. Пішу табе прама з дарогі. Можа, і не знойдзе маё пісьмо цябе, але спадзяюся, што ты прачытаеш, даведаешся, дзе нас шукаць. Вайна ж павінна скора кончыцца, праўда, сынок?.. Ад Колі таксама не атрымлівала пісьмаў... Нешта хвалюецца маё сэрца...»

Адклаў ліст. «...Хто яго ведае, маці, калі скончыцца ўсё гэта». Вораг сур'ёзны і прыйшоў да нас не ў госці. А старэйшы брат... Лепш не ведай, маці. Няхай для цябе ён будзе жывы. Загінуў ён яшчэ ў 41-м, пад Бранскам. Зусім побач былі з ім, у сарака кіламетрах».

Раптам нехта рэзка шмарганаў за дзверы, подых ветру падняў са стала паперы, закружыў па пакойчыку.

— Таварыш капітан! Прабачце, калі ласка... я...

Сяргей спачатку пачуў голас, а потым, павярнуўшыся, убачыў і самую Свету, медсястру аддзялення, збянтэжаную і перапалоханую.

— Што здарылася, Света?

— Раненую прывезлі, абгарэўшую зусім.., не ведаю, што і рабіць.

Здавалася, даволі напрактыкаваная, Света разгублена глядзела на хірурга.

(Працяг будзе).

НА ПАРОЗЕ САМАСТОЙНАСЦІ

Сёння студэнтка V курса аддзялення філасофіі гістарычнага факультэта Раіса Валіева ўжо можа лічыць сябе маладым спецыялістам.

Дыпломная работа Раі «Успрыняцце часу дзеяння бесперапынных перапынна-рытмічных і перапынна-арытмічных раздражняльнікаў рознай мадальнасці» атрымала ацэнку выдатна. Гэтай тэмай дзяўчына зацікавілася яшчэ на першым курсе. На лекцыі па псіхалогіі ішла гаворка аб праблеме ўспрыняцця часу. Зацікавілася. Узнікла жаданне глыбей вывучыць матэрыял. З дапамогай кандыдата псіхалагічных навук, дацэнта кафедры псіхалогіі Р. І. Вадэйкі была распрацавана методыка навуковай працы. З дапамогай навейшых вымяральных прыбораў Рая праводзіла назіранні над успрыняццем часу ў групы студэнтаў. Праца над тэмай захапіла дзяўчыну.

— Калі пачаўся эксперымент, я не магла ніводнага дня даць сабе адпачынку,—расказвае Рая.

На рэспубліканскім конкурсе студэнцкіх навуковых работ у 1977 годзе яе работа была ўдастоена І катэгорыі, на Усесаюзным — атрымала медаль Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР і ЦК ВЛКСМ.

У маі 1977 года студэнтка ўдзельнічала ў рабоце міжрэспубліканскай студэнцкай навуковай канферэнцыі «Актуальныя праблемы педагогікі і псіхалогіі», якая адбылася ў Алма-Аце. Напісана дыпломная, але Рая паставіла перад сабой новую задачу, пошукі вырашэння якой вядзе зараз: уплыў музыкі розных стыляў у спалучэнні з разумовай і фізічнай дзейнасцю на ўспрыманне часу. І верыцца, што і тут яе чакае поспех.

Што дае ёй навуковая праца? Рая аб гэтым гаворыць:

— Навучылася самастойнаму даследаванню, развілася перспектыва думкі, паявілася ўпэўненасць у сваіх сілах.

А ці не гэта галоўнае для чалавека, які жадае сур'ёзна займацца навукай.

Гады вучобы ва ўніверсітэце былі для яе насычанымі змястоўным, багатым жыццём. Рая паспявала не толькі добра вучыцца, але і займацца спортам, мастацкай самадзейнасцю. Хочацца пажадаць ёй новых поспехаў у творчым пошуку.

З. ЯНОВІЧ.

Крочыць сесія

Сесія крочыць па універсітэту. Сесія... Для адных яна ўжо другая, а для іншых — апошняя.

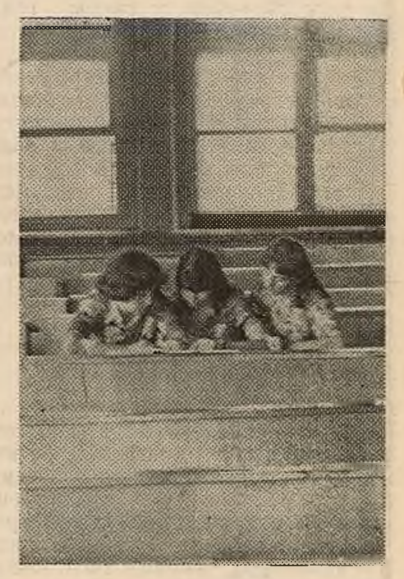

Сесія — яна кідаецца ў вочы з дошак аб'яў, дзе руплівыя старасты вывешваюць лісткі з паведамленнямі накшталт: «12-я група, III курс. Сёння ў 16.00 на кафедры цеплафізікі залік па спецкурсу» ці больш грозныя папярэджанні: «Увага! Ніжэйпералічаныя студэнты, якія не здалі залік па ГПП, павінны з'явіцца на пераздачу. У выпадку няўкі студэнт аўтаматычна пазбаўляецца стыпендыі».

Асобна на дошках аб'яў пад шыльдай «Дзяржэкзамены» — расклад экзаменаў для выпускнікоў — беспамылковая прыкмета летняй сесіі.

Сесія. Няма той цішыні ў калідорах універсітэта, якая панавала тут у перыяд заняткаў. Дакладней, цішыня ёсць, але

СУСТРЭЧА ПРАЗ 10 ГОД

Як на звычайных студэнцкіх занятках, была праверка, але праверка крыху незвычайная: разам з прозвішчам называлася месца работы.

— Святлана Сазонава, старшы рэдактар Мурманскага тэлебачання...

— Ёсць!

— Аляксандр Марціновіч, карэспандэнт газеты «Літаратура і мастацтва».

— Ёсць!

— Юрый Агараднічэнка, старшы рэдактар Беларускага радыё.

— Ёсць!

— Барыс Ткачэнка, капітан, ваенны карэспандэнт...

— Ёсць!

— Алег Слука, выкладчык кафедры гісторыі савецкай журналістыкі БДУ.

— Ёсць!

Усіх адсутнічаючых без уважлівых прычын жартаўліва прапанавалі выклікаць у дэканат. Так пачалася гэта хвалюючая і радасная сустрэча. У госці да студэнтаў і выкладчыкаў факультэта журналістыкі прыйшлі выпускнікі, якія скончылі журфак 10 год назад. Адкрываючы гэту сустрэчу, доктар філалагічных навук А. І. Наркевіч звярнуўся са шчырымі, цёплымі словамі да сваіх былых студэнтаў. Ён адзначыў, што ўсе яны апраўдалі высокае званне журналіста. Сказаў, што калі нашы выкладчыкі чытаюць цікавыя матэрыялы выпускнікоў факультэта ў газетах, слухаюць перадачы па радыё і тэлебачанню, сэрцы іх заўсёды напаўняюцца гордасцю за сваіх былых вучняў.

Потым выступіў загадчык аддзела газеты «Советская Белоруссия» А. Гарбачоў. Ён пацвердзіў, што яго былыя аднакурснікі свядома выконваюць сваю пачэсную справу, мэты якой былі вызначаны У. І. Леніным: «...пісаць гісторыю сучаснасці і старацца пісаць яе так, каб наша бытапісанне прыносіла пасільную дапамогу непасрэдным удзельнікам руху і героям-пралетарыям там, на месцы дзеянняў, — пісаць так, каб садзейнічаць расшырэнню руху, свядомаму выбару сродкаў і метадаў барацьбы, здольных пры найменшай затраце сіл даць найбольш трывалыя вынікі». Натхнёная праца выпускнікоў факультэта на працягу гэтых 10 год яскрава сведчыла аб гэтым.

П. Бабока і П. Карабіцкі звярнуліся з заклікам да сённяшніх студэнтаў — пашыраць бясцэнны багаж ведаў і выхоўваць у сабе разам з камуністычнай перакананасцю пачуццё вялікай адказнасці за кожны напісаны радок.

Намеснік дэкана, дацэнт А. І. Раковіч, для якога выпуск 1968 года быў першым выпускам з пачатку яго выкладчыцкай дзейнасці і якому гэта сустрэча прынесла шмат прыемных успамінаў, заклікаў былых студэнтаў часцей наведваць факультэт.

— Гэта ваш дом. І мы заўсёды будзем чакаць вас як дарагіх гасцей, — сказаў ён.

Але самым нечаканым на гэтай сустрэчы стаў момант, калі А. І. Наркевіч перадаў выпускнікам ведамасць з адзнакамі за дыктоўкі, якія яны пісалі 14 год назад, на II курсе.

Яны зноў вярнуліся ў сваё студэнцкае мінулае, і гэтыя ўспаміны аб ім былі прыемныя.

Л. ПАЎЛЮЧЫК.

У ГАСЦЯХ У ПАДШЭФНЫХ

Многія студэнты факультэта журналістыкі вядуць шэфскую работу ў школах г. Мінска. Вось і я дапамагаю школьнікам СШ № 74 Кастрычніцкага раёна арганізоўваць гурткі, выпускаць насценгазету, афармляць фотавітрыны і г. д. З цікавасцю хаджу па школе — тут ёсць усё неабходнае: прасторныя светлыя класы, кабінеты, лабараторыі, спартыўная зала. Усё гэта ў спалучэнні з педагагічным майстэрствам настаўнікаў робіць вучэбна-выхаваўчы працэс насычаным і цікавым.

— Асаблівасцю нашай школы, — расказвае дырэктар Лідзія Кузьмінічна Васільева, — з'яўляецца тое, што вывучэнне французскай мовы тут пачынаецца з першага класа.

Лідзія Кузьмінічна паказвае школьныя майстэрні, сталовую. Выдатнае ўражанне пакідаюць добра аснашчаныя кабінеты.

У школе створан музей Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Каля 300 экспанатаў налічвае ён. Піянерскія атрады атрымалі канкрэтныя заданні па пошуку звестак аб жыцці і дзейнасці ветэранаў Камуністычнай партыі.

Рахунак добрых і цікавых спраў піянераў пастаянна папаўняецца. Нядаўна яны стварылі музей У. І. Леніна, пазнаёміліся і завязалі дружбу з ветэранамі вайны і працы, якія жывуць у мікрараёне школы. Гэтая работа вядзецца пад дэвізам «Подзвіг бацькоў — прыклад для сыноў».

Многа выдатных педагогаў працуе ў школе. Напрыклад, І. Р. Пашчасцева — настаўніца беларускай мовы і літаратуры. Яна вучыць сваіх выхаванцаў быць шчырымі, чулымі, высакароднымі, чалавечнымі.

Рыхтуючыся да кожнага ўрока, у якім бы класе ён ні праходзіў, Ірына Рыгораўна імкнецца скіраваць ідэйна-палітычны і маральны зарад літаратурнага твора на вырашэнне галоўнай мэты — выхаванне дзяцей. Настаўніца выкарыстоўвае любую магчымасць, каб паказаць сваім вучням прыгажосць высакародства, дабраты, шчырасці, выклікаць у іх агіду да благіх учынкаў. І робіць яна гэта заўсёды ўмела, тактоўна, пераканаўча.

Я прысутнічаю разам са сваімі падапечнымі з 8 «Б» класа на ўроку беларускай літаратуры. Гаворка ідзе аб п'есе Янкі Купалы «Раскіданае гняздо». Школьнікі дапаўняюць адзін аднаго, расказваюць, аналізуюць, робяць вывады.

Для лепшага засваення на ўроку праслухоўваюцца запісы гэтага твора Янкі Купалы ў выкананні артысткі Ржэўскай.

— Нашы дзеці, — гаворыць Ірына Рыгораўна, — жывуць у цудоўны час. Мы выхоўваем іх на высакародных прыкладах жыцця заўсёды і ўсюды. Вось на гэтым, ды і на кожным уроку імкнемся не толькі даваць ім трывалыя веды, але клапоцімся і пра той духоўны зарад, які робіць чалавека чалавекам...

Сапраўды высакародная мэта.

А. МАРЧУК.

ФОТАРЭПАРТАЖ

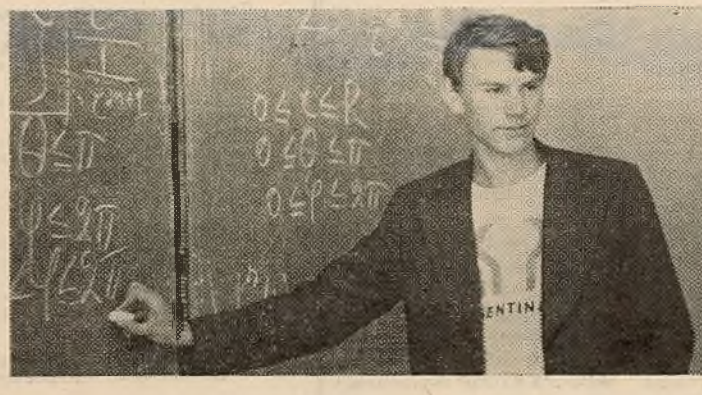

яна якасна іншая — больш напружаная і трывожная. Да яе заклікаюць надпісы на дзвярах аўдыторый: «Цішэй, ідзе экзамен!». Але іменна каля гэтых надпісаў і больш шумна — нехта ўпаўголаса чытае апошні раз старонку з канспекта, нехта тлумачыць сябру незразумелае пытанне. А ці магчыма стрымаць эмоцыі, калі з запаветных дзвярэй выскоквае аднакурснік з выклікам — «Выдатна!»

— Ну, як?
— Што табе папалася?
— Як апытвае?

Хіба пералічыш усе пытанні, якія абрушваюцца на адздаваўшагася!

А вось на шырокім падаконніку дзве дзяўчыны спрачаюцца аб выкарыстанні нейкага артыкля. Зразумела — здаюць замежную мову. На прыступках лесвіцы юнак шпарка перагортвае старонкі падручніка.

Каля чарговых дзвярэй — натоўп. Аднекуль з самой сярэдзіны яго вылятае пытанне:

— Чым адрозніваецца мараль ад права?

І некалькі галасоў разам спяшаюцца растлумачыць. Гэта чацвёртакурснікі фізфака здаюць марксісцка-ленінскую этыку.

Сесія...

Т. АЛЯКСАНДРАВА.

●

НА ЗДЫМКАХ: заўтра самы складаны экзамен; добра, калі побач таварыш; упэўнена адказвае на заліку студэнт ФПМ Сяргей Бондар; да чарговага экзамена рыхтуюцца студэнты III курса фізфака Турэ Ібрагім і Муса Берэтэ; для падрыхтоўкі неабходна выкарыстаць кожную хвіліну.

Фота М. Дубовіка.

●

ДА XI СУСВЕТНАГА ФЕСТЫВАЛЮ МОЛАДЗІ І СТУДЭНТАЎ У ГАВАНЕ

Памяць аб вытоку

«Я ганаруся тым, што жыву ў краіне Леніна, вывучаю яго мову. Калі я вярнуся ў Гвінею, то буду расказваць аб Беларусі, аб сваіх савецкіх сябрах».

Гэта радкі з сачынення гвінейскай студэнткі Кацярын Обрыа. Сачыненне Кацярын было прызнана адным з лепшых на конкурсе, які праходзіў на падрыхтоўчым факультэце нашага універсітэта. У ім прынялі ўдзел студэнты з В'етнама і Гвінеі, Лівана і Малі, Конга і Венесуэлы. Яны расказваюць аб сваіх краінах, разважаюць пра сваё месца ў жыцці. Сярод самых запаветных — думкі аб Леніне, Савецкім Саюзе.

«Аднойчы бацька прынёс дамоў два вялікія партрэты і павесіў іх на сцяну. Гэта былі партрэты У. І. Леніна і Хо Шы Міна, — піша в'етнамскі студэнт Ву Суан Лок. —Тады, у 1963 годзе, мне было толькі восем год, і я ўпершыню ўбачыў іх. Бацька сказаў, што гэта правадыры рэвалюцыі. Словы «правадыр», «рэвалюцыя» былі для мяне зусім новымі. Бацька растлумачыў вельмі проста: «Правадыр рэвалюцыі — гэта чалавек, які кіруе ўсім народам. Калі лічыць, што ўвесь народ — вялікая сям'я, то правадыр — бацька ў гэтай сям'і». Пасля я многа расказваў сябрам аб тым, што ў маёй сям'і ёсць партрэты бацькоў усіх людзей. У 1971 годзе, у дзень нараджэння У. І. Леніна, мы, тады в'етнамскія вучні, глядзелі фільм пра Леніна. Памятаю, калі Ільіч з'явіўся на экране, усе падняліся і доўга апладзіравалі».

З таго моманту мінула шмат гадоў. У арміі Ву Суан Лок вывучаў тэарэтычныя працы Леніна. У Савецкі Саюз ён прыехаў, каб авалодаць прафесіяй інжынера і быць карысным сваёй краіне.

Студэнт з Малі Думбій Муса бачыць, як савецкія людзі працягваюць справу Леніна, жывуць яго запаветамі, ушаноўваюць памяць аб сваім правадыру. Зараз Думбій імкнецца ўзбагаціць свае веды аб заснавальніку першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы. З імем Леніна звязваюць студэнты розных краін свае самыя запаветныя мары: аб міры і шчасці для ўсіх людзей на зямлі.

Вайна для многіх з іх — не гісторыя, а зусім недалёкае мінулае і нават сучаснае. А той, хто ведае, што такое вайна, не захоча, каб яна паўтарылася.

Не па расказах ведае пра вайну ліванскі студэнт Насіб Эль Шаар. Два гады ён з тысячамі верных сыноў арабскага народа і палесцінскіх патрыётаў змагаўся за незалежнасць паўднёвых раёнаў Лівана супраць ізраільскіх агрэсараў. У 1972 годзе семнаццацігадовы Насіб, як і яго бацька і тры браты, уступіў у Сацыялістычную партыю Лівана, у партыю, якая змагаецца за мір, незалежнасць, за сацыялізм, за ідэі Леніна.

Нядаўна замежныя студэнты пабывалі ў Хатыні, даведаліся аб трагедыі гэтай і сотняў іншых вёсак у гады Вялікай Айчыннай вайны. Студэнт з Венесуэлы Армандa Барэра піша ў сачыненні аб тым, што раскажа пра Хатынь на сваёй далёкай радзіме.

У сэрцы в'етнамскага студэнта Лі Хыу Фыока трагедыя Хатыні адгукнулася яшчэ адной, не менш жорсткай трагедыяй — трагедыяй вёскі Сангмі.

Перагортваючы старонкі сачыненняў, пераконваешся ў шчырасці іх аўтараў. «Як і кожны чалавек, я люблю сваю радзіму, — піша ў сваім сачыненні в'етнамскі студэнт Ле Ван Цінь. — Народная прыказка сцвярджае: «Калі п'еш ваду, памятай аб вытоку». І наколькі мы любім сваю радзіму, настолькі мы выказваем сваю ўдзячнасць савецкаму народу і вялікаму Леніну». Гэтыя словы ў значнай меры можна аднесці да работ усіх студэнтаў. Яны добра разумеюць, што вытокам шчаслівага жыцця з'яўляюцца цеснае сяброўства паміж народамі і мір на ўсёй зямлі.

А. ЛІПСКІ,
Б. ПРАКОПЧЫК.

НОВЫЯ КНІГІ, ЯКІЯ ПАСТУШЛІ Ў КАБІНЕТ САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНЫХ І ГІСТАРЫЧНЫХ НАВУК

1. Во имя мира на земле. Советский Союз в борьбе за мир и сотрудничество народов. Кн. I. 1971—1974 гг. М., Политиздат, 1977.
2. Визит Иосипа Броз Тито в Советский Союз. 16—24 августа 1977 года. Речи, документы, материалы. М., Политиздат, 1977.
3. Ленинская теория империализма и современность. Под ред. акад. Н. Н. Иноземцева и др. М., «Мысль», 1977.
4. Коммунистическое воспитание студентов в процессе преподавания истории КПСС. (Из опыта работы со студентами, обучающимися без отрыва от производства). М., «Высшая школа», 1977.
5. Исторический опыт Великого Октября и критика буржуазной историографии. Под ред. Л. С. Гапоненко и К. В. Гусева. М., «Мысль», 1977.
6. Федюкин С. А. Борьба с буржуазной идеологией в условиях перехода к НЭПу. М., «Наука», 1977.
7. Шестаков С. В. Историография деятельности большевистской партии в период первой мировой войны и Февральской революции. М., Изд-во Моск. ун-та, 1977.
8. Вопросы теории и методов идеологической работы. Вып. 8. Трудовой коллектив — важная ячейка коммунистического воспитания. Ред. коллегия: Курочкин П. К. (гл. редактор) и др. М., «Мысль», 1977.
9. Международно - правовые формы сотрудничества государств в Европе. Под ред. проф. О. Н. Хлестова. М., «Международные отношения», 1977.
10. Голосов В. В. Теории вывоза капитала. М., «Мысль», 1977.
11. Кредитование и расчеты в промышленности. Учебник для вузов. Под ред. Р. В. Корнеевой. М., «Финансы». 1977.
12. Голубков Е. П. Использование системного анализа в отраслевом планировании. М., «Экономика», 1977.
13. Экономика и организация промышленного производства. Вып. 6. Проблемы экономики качества в промышленности. Гл. ред. Н. А. Лисицын. Минск, «Вышэйшая школа», 1977.
14. Сванидзе И. А. Сельское хозяйство и аграрный строй тропической Африки. М., «Наука», 1977.
15. Гончарук С. И. Общественные законы и закономерности. М., Политиздат, 1977.
16. Структура морали и личность. Под ред. С. Анисимова. (Руководитель авт. коллектива) и Р. Миллера. М., «Мысль». 1977.
17. Биологическое и социальное в развитии человека. Ред. коллегия: член-корр. АН СССР Б. Ф. Ломов (отв. ред.) и др. М., «Наука», 1977.
18. Адамеску А. А., Белоусов Д. В. Развитие и размещение призводительных сил СССР в десятой пятилетке. М., «Мысль», 1977.

Н. СЛАВІНСКАЯ.

На чарговым пасяджэнні кафедры, зразумела, адзінае пытанне — сесія. У гэты адказны час студэнты з вялікай старannасцю займаюцца збіраннем аўтографаў выкладчыкаў ў спецыяльна для гэтага створаныя кніжачкі кішэннага фармату — заліноўкі.

Кожны чарговы экзамен больш яскрава выяўляе ўменне студэнтаў карыстацца падручнымі сродкамі для яго паспяховай здачы. Акрамя таго, такое карыснае мерапрыемства, як правядзенне залікаў і экзаменаў, дазволіла выкладчыкам урэшце поўнасцю азнаёміцца з асабовым саставам груп і курсаў. І гэта радуе.

Дацэнт Незалікаў давёў да ведама калектыву, што факультэт вялікаЛЯПія абвясціў фотаконкурс на лепшы ляп. І пацвердзіў, што лепшыя фотаздымкі, дасланыя ў адрас кафедры, будуць абавязкова змешчаны на нашай фотавітрыне (гл. у правым ніжнім кутку).

Ужо дванаццаты!

Калі Дзіма Гогін нарэшце зайшоў у экзаменацыйную аўдыторыю, прафесар ветліва запытаўся ў яго:

— Прабачце, а вы наведвалі мае лекцыі?

— Так, — упэўнена адказаў студэнт.

— Але я штосьці вас ніяк не прыгадаю. Дзе вы звычайна сядзелі?

Дзіма Гогін крыху збянтэжыўся, але хуценька знайшоўся:

— За калонай, прафесар!

— Вось як! — здзівіўся той. — Хто б мог падумаць: такая маленькая калона, а вы ўжо дванаццаты, хто сядзеў за ёю.

(З успамінаў выкладчыкаў кафедры).

ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫЯ ПАРАДЫ:

Студэнту

1. **Будзь стрыманым.** Калі атрымаў «здавальняюча», не кідайся экзаменатару на шыю. Падумай, што будзеш рабіць, калі атрымаеш «добра».

2. **Будзь самакрытычным.** Апраўдваючыся, не гавары: «Гэта мы не праходзілі». Лепш скажаць: «У маіх канспектах гэтага няма».

3. **Будзь ветлівым.** Калі экзаменатар сам адказвае на ўласнае пытанне, не перапыняй яго фразамі накшталт: «Але, я гэтак жа думаю».

4. **Будзь тактоўным.** Не раздражняй экзаменатара пагрозай прыйсці яшчэ раз. Гэта так жа непрыстойна, як самому напрошвацца ў госці.

5. **Будзь аптымістам.** Калі ты прыйшоў здаваць фізіку, а высветлілася, што сёння — экзамен па хіміі, не кідайся ў роспач. Усё наперадзе: і экзамен па фізіцы, і пераэкзаменоўка па хіміі.

Экзаменатару

1. **Будзьце аб'ектыўнымі.** Калі студэнт цытуе вашы навуковыя працы, але на чуў пра Дарвіна, не думайце пра Дарвіна дрэнна.

2. **Будзьце вялікадушнымі.** Калі студэнт назваў Фейербаха Каем Юліем, не паводзьце сябе так, быццам вы Фейербах і Цэзар у адной асобе.

3. **Не будзьце самаўпэўненымі.** Памятайце, што дакладна ацаніць веды можа толькі вылічальная машына, калі яна экзаменуе другую вылічальную машыну.

4. **Будзьце ласкавымі.** Калі студэнт хоча ўзяць трэці білет, не забудзьце сказаць яму: «Калі ласка!».

5. **Будзьце стрыманымі.** Не гаварыце студэнтам: «Я б на вашым месцы...» Калі вы былі на гэтым месцы, вам маглі б гаварыць тое ж самае.

Імя чалавека, які прыдумаў экзаменацыйную сесію, засталося невядомым. Напэўна, ён разумеў, што гэта імя наўрад ці будуць з глыбокай пашанай паўтараць многія пакаленні студэнтаў. Ён проста зрабіў сваю справу, прыдумаў экзамены і адышоў у вечнасць. З тых пор прайшлі стагоддзі, але студэнты па-ранейшаму два разы ў год расхлёбваюць завараную гэтым чалавекам кашу.

Я не збіраюся, аднак, крытыкаваць сістэму экзаменаў, тым больш, што мне іх больш здаваць не прыйдзецца. У свой час я прайшоў праз добры дзесятак экзаменацыйных сесій і зараз хачу падзяліцца такімі-сякімі назіраннямі. Можа яны згадзяцца тым студэнтам, якім, як і мне некалі, не хапала для падрыхтоўкі да чарговага экзамена ўсяго толькі аднаго дня.

Некаторыя лічаць, што экзамен — гэта паядынак паміж узброеным да зубоў выкладчыкам і безабаронным студэнтам.

ЯК ЗДАВАЦЬ ЭКЗАМЕНЫ

Думаю, што гэта не зусім так. З аднаго боку, канешне, студэнт узброены не больш, чым Ціль Уленшпігель, які супраць грознага рыцара выехаў з мятлой у руцэ і капусным лістом на галаве. Але, з другога боку, у студэнта, як і ў легендарнага Ціля, ёсць у запасе выдатная зброя — кемлівасць і храбрасць — якасці, якія часцякомураўнаважваюць шансы ўдзельнікаў паядынку. Разгледзім некаторыя «магчымыя» сітуацыі.

Ледзь не самае важнае — дасканала вывучыць густ выкладчыка. Дапусцім, вядома, што ён — паклоннік разгорнутых адказаў, а вы маеце даволі невыразнае ўяўленне аб пытанні ў білеце «Нашэсце варвараў на Рымскую імперыю». У гэтым выпадку патрэбна пачынаць здалёку: абшчыпаць пер'е з гусей, якія Рым выратавалі, папракнуць за непаслядоўнасць Брута і Касія, абляць Нерона і пахваліць Тацыта. Нядрэнна ўставіць якуюнебудзь вядомую фразу накшталт «Прыйшоў, убачыў, перамог» і коратка расказаць змест рамана «Спартак». Калі ж выкладчыку гэтага будзе мала, можна здзівіць яго парачкай гістарычных анекдотаў з рымскага жыцця, якія зачастую сустракаюцца ўнізе розных часопісаў — «Займальная сумесь». Разлік вельмі просты: ашаломлены вашай эрудыцыяй, выкладчык забудзе аб нашэсці варвараў і адпусціць вас з мірам.

Але найбольш небяспечныя выкладчыкі, якія любяць ясныя, кароткія адказы па сутнасці. Яны патрабуюць ведаў і зусім не пераносяць балбатні. Асабліва мы панутавалі ад аднаго дацэнта, самага злоснага экзаменатара, якога я сустракаў у сваім студэнцкім жыцці. Ён задаваў пытанне: «Калі фараон Рамзес заключыў дагавор з хетамі?» і з гранітнай упартасцю стаяў на сваім. Як толькі мы ні выкручваліся! Мы салаўямі пелі пра пірамiды, выкрывалі ашуканцаў-жрацоў, дэкламавалі пра Азірыса і Ізіду, а калі выдыхаліся, дацэнт спакойна пытаў: «Дык калі, значыць, фараон Рамзес заключыў дагавор з хетамі?».

Калі выкладчык всёлы і жыццярадасны чалавек, то адказваць патрэбна бодра, з гумарам. Іншы раз удалы жарт можа дапамагчы вам выбрацца з самага непраходнага балота. Мне расказалі аб адным студэнце, які на пытанне прафесара: «Што вы ведаеце аб пастраенні зямной кары?» без вагання адказаў: «Наўрад ці змагу я што-небудзь дадаць да вашай манаграфіі на гэтую тэму, Андрэй Іванавіч». І за вынаходлівасць быў узнагароджаны заслужанай тройкай.

Як бачыце, ёсць нямала прыёмаў, спрашчаючых здачу экзаменаў, калі вы не паспелі як мае быць да іх падрыхтавацца. Ёсць, праўда, яшчэ адзін прыём, але ён вельмі смелы і парадаксальны, каб я мог яго рэкамендаваць для шырокага карыстання. Ён заключаецца ў тым, што вы на працягу ўсяго года ўгрызаецеся ў навуку і наскрозь прапітваецеся ведамі. У гэтым метадзе, безумоўна, штосьці ёсць, хаця асабіста мне ніколі не ўдавалася яго выкарыстаць. Паспрабуйце разабрацца самі. Жадаю поспеху!

В. САНІН.
(«Горкаўскі універсітэт»).

ХРОНИКА

ЧИТАЕТ МЫСЛИ

Редким даром читать мысли по выражению лица обладает преподаватель химии. На минувшем экзамене на лицах девяти студентов он без труда прочитал: «Как бы списать?», а на лицах пятерых: «Кажется, не заметил».

К СВЕДЕНИЮ СТУДЕНТОВ

Многие второкурсники перед экзаменом задают себе вопрос, чем бы занять преподавателя на экзамене по физике. Прочитайте внимательно книгу И. В. Савельева «Курс общей физики». Там вы и найдете ответ на интересующий вас вопрос.

К СВЕДЕНИЮ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ

Знаете ли вы, что непомерное увеличение количества информации создает предпосылки для возникновения нервных заболеваний. Так будем всегда здоровы!

ПОЛЕЗНЫЙ СОВЕТ

Собираясь на экзамен, положите под пятку полтинник. Что бы ни случилось, деньги вам всегда пригодятся.

СПОРТИВНЫЕ НОВОСТИ

Секция плавания проводит массовый «заплыв» студентов во время экзаменационной сессии. Участники, сумевшие выйти сухими из воды, будут награждаться специальными призами—стипендией.

Са слоўніка студэнта

СЕСІЯ — вялікае супрацьстаянне. Бываюць зімовыя і летнія сесіі. Цяжэй за ўсё тая, якая «на носе».

ЗАХОД — паняцце, знаёмае многім студэнтам. Абазначае дзеянне і ўжываецца ў спалучэнні з парадкавым нумарам: першы заход, другі, трэці і г. д. Нічога агульнага з заходам сонца не мае.

ЗАВАЛ — у адрозненне ад абвала можа адбывацца ў мёртвай цішыні, але непазбежна прыводзіць да чалавечых ахвяр.

ЖЭСТ — адзін са спосабаў перадачы заблытаных думак побач з выклічнікамі і нечленападзельнымі гукамі.

КАНСПЕКТ — унікальная музейная рэдкасць. Ацэньваецца знатакамі ў размеры паўгадавой стыпендыі.

НОЧ — асабліва цэніцца апошняя, выкарыстоўваемая да канца. Перад экзаменам ноч заўсёды кароткая... Украпаніўшаяся думка, што зімою ночы даўжэйшыя, на практыцы не пацвердзілася.

ЭГАІСТ — адзіны чалавек на экзамене, які ўсё ведае, але нікому не жадае падказваць (як правіла, прафесар).

СІМУЛЯНТ — выкладчык, які спрабуе адмежавацца ад студэнта словамі: «У мяне больш няма сіл вас апытваць».

Сабраў Гоша ПАІНЬКІН.

Здарэнні

Шура Шпора, ідучы на экзамен, перабег дарогу перад чорнай кошкай. Праз дзве гадзіны бедная жывёліна папала пад тралейбус. Характэрна, што студэнт Ш. Шпора атрымаў на экзамене «выдатна».

ПАДСЛУХАНЫЯ ДЫЯЛОГІ

Студэнт заходзіць здаваць экзамен.
— Добры дзень!
— Добры дзень. Праходзьце.
— Дзякуй, не турбуйцеся.
— Бярыце білет.
— Дзякуй, у мяне праязны.

* * *

Студэнт-хімік здае экзамен.
— Што вы ведаеце пра амiян? — спытаў прафесар.
— Ён выклікае слёзы.
Прафесар кіўнуў: «Ваш адказ таксама».

* * *

Выкладчык: Вельмі дрэнна. У табліцы Мендзялеева больш за сто хімічных элементаў, а вы ведаеце толькі 85.
Студэнт: Чаму ж дрэнна, прафесар? Сам Мендзялееў ведаў толькі 63 элементы і быў нядрэнным хімікам.

* * *

— Што вы мне падміргваеце?
— Сігналізую, прафесар: мае веды канчаюцца.

* * *

— Скажы, як геолаг, калі тваё пошукі былі самымі безнадзейнымі?
— Калі я шукаў у ведамасці студэнцкіх стыпендый сваё прозвішча.

* * *

— Ты ўжо здаў экзамен?!
— Не, гэта ў мяне толькі гэтакі выгляд.

* * *

Выкладчык:
— Я вымушан паставіць вам «нездавальняюча».
Двоечніца (але спартсменка):
— Эх, прафесар, відаць, вам не дарагі спартыўны гонар нашага інстытута.

(Сабраў лабарант ПІСУЛЬКІН).

Факультэт великоЛЯПия

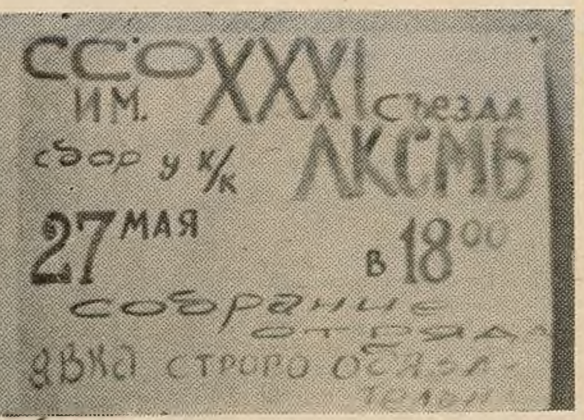

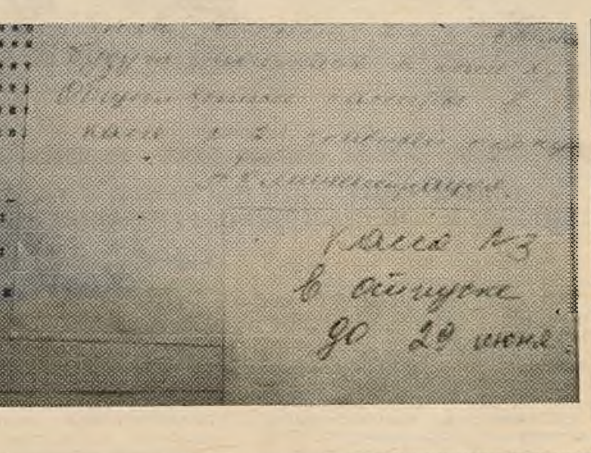

Рэдактар А. ДЗЕРАШ.

НАШ АДРАС 220080. Мінск-80, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.

АТ 09173 Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КПБ. Заказ № 892.